KOMISIJAS REGULA (ES) 2018/289

(2018. gada 26. februāris),

ar kuru Regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem noteiktus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002, groza attiecībā uz 2. starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) "Akciju maksājumi"

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu ([1]) un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1126/2008 ([2]) tika pieņemti vairāki starptautiski standarti un to interpretācijas, kas bija spēkā 2008. gada 15. oktobrī.

(2) Starptautisko grāmatvedības standartu padome (SGSP) 2016. gada 20. jūnijā publicēja grozījumus 2. starptautisko finanšu pārskatu standartā (SFPS) "Akciju maksājumi". Grozījumu mērķis ir precizēt to, kā uzņēmumiem standarts būtu jāpiemēro dažos konkrētos gadījumos.

(3) Pēc apspriešanās ar Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēju grupu Komisija secina, ka šie 2. SFPS grozījumi atbilst Regulas (EK) Nr. 1606/2002 3. panta 2. punktā izklāstītajiem pieņemšanas kritērijiem.

(4) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Regula (EK) Nr. 1126/2008.

(5) SGSP noteica, ka 2. SFPS grozījumu spēkā stāšanās datums ir 2018. gada 1. janvāris.

(6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Grāmatvedību regulējošās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1126/2008 pielikumā 2. starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) "Akciju maksājumi" groza, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Ikviens uzņēmums piemēro 1. pantā minētos grozījumus vēlākais no datuma, kad sākas tā pirmais finanšu gads, kura sākums ir 2018. gada 1. janvārī vai pēc tam.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

([1]) OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.
([2]) Komisijas 2008. gada 3. novembra Regula (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 (OV L 320, 29.11.2008., 1. lpp.).

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2018. gada 26. februārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

Uz akcijām balstītu maksājumu darījumu klasifikācija un novērtēšana

2. SFPS grozījumi

Grozījumi 2. SFPS *Akciju maksājumi*

Groza 19., 30.–31., 33., 52. un 63. punktu un pievieno 33.A–33.H punktu, 59.A–59.B un 63.D punktu. Pirms 33.A un 33.E punkta pievieno virsrakstus. Nav grozīts 32. un 34. punkts, bet tie ir ietverti uzskatāmības labad.

GARANTĒTO NOSACĪJUMU METODE

19. Pašu kapitāla instrumentu piešķiršana var būt atkarīga no konkrētu garantēto nosacījumu izpildes. Piemēram, akciju vai akciju iespējas līgumu piešķiršana darbiniekam parasti ir atkarīga no tā, ka darbinieks paliek strādāt uzņēmumā konkrētu laika periodu. Iespējams, ka ir jābūt izpildītiem noteiktiem nosacījumiem attiecībā uz darbības rezultātiem, piemēram, uzņēmums sasniedz konkrētu peļņas pieaugumu vai uzņēmuma akciju cenas konkrētu pieaugumu. Kad novērtēšanas datumā aprēķina akciju vai akciju iespējas līgumu patieso vērtību, neņem vērā garantētos nosacījumus, kas nav tirgus apstākļi. Tā vietā, koriģējot pašu kapitāla instrumentu skaitu, ņem vērā garantētos nosacījumus, kas nav tirgus apstākļi un kas ietverti darījuma summas novērtēšanā, lai galu galā summa, kas atzīta attiecībā uz saņemtajām precēm vai pakalpojumiem kā atlīdzība par piešķirtajiem pašu kapitāla instrumentiem, būtu balstīta uz pašu kapitāla instrumentu skaitu, kas visbeidzot tiek garantēts. Tādējādi kumulatīvi neviena summa, kas tiek atzīta par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem, ja tiek piešķirti pašu kapitāla instrumenti, netiek garantēta, jo netiek izpildīts *garantētais nosacījums*, kas nav tirgus apstāklis, piemēram, darījuma partneris nepabeidz norādīto pakalpojuma periodu, vai nav izpildīts nosacījums attiecībā uz darbības rezultātiem, saskaņā ar 21. punkta prasībām.

…

UZ AKCIJĀM BALSTĪTU NAUDAS MAKSĀJUMU DARĪJUMI

30. Uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumos uzņēmums novērtē iegādātās preces vai pakalpojumus un radušās saistības patiesajā vērtībā saskaņā ar 31.–33.D punktu. Līdz norēķinās par saistībām, uzņēmums katra pārskata perioda beigās un norēķinu datumā pārvērtē saistību patieso vērtību, atzīstot visas perioda izmaiņas patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

31. Piemēram, uzņēmums var piešķirt akciju cenas paaugstināšanas tiesības darbiniekiem kā daļu no viņu samaksas paketes, ar ko darbinieki iegūs tiesības uz nākotnes naudas maksājumu (drīzāk kā pašu kapitāla instrumentu), kas pamatojas uz pieaugumu uzņēmuma akciju cenā no konkrēta līmeņa konkrētā laika periodā. Alternatīvi uzņēmums saviem darbiniekiem var piešķirt tiesības saņemt nākotnes naudas maksājumu, kas piešķir viņiem tiesības uz akcijām (ieskaitot akcijas, kas tiks emitētas pēc akciju iespējas līgumu izmantošanas), kas ir izpērkamas vai nu obligāti (piemēram, izbeidzot darba attiecības), vai pēc darbinieku izvēles. Šie ir uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumu piemēri. Akciju cenas paaugstināšanas tiesības ir izmantotas, lai raksturotu dažas prasības, kas noteiktas 32.–33.D punktā; tomēr minētajos punktos noteiktās prasības piemēro visiem uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumiem.

32. Uzņēmums atzīst saņemtos pakalpojumus un saistības samaksāt par šiem pakalpojumiem, kad darbinieki sniedz pakalpojumu. Piemēram, dažas akciju cenu paaugstināšanas tiesības tiek garantētas tūlīt, un tādēļ darbiniekiem nepieprasa pabeigt nostrādāt konkrētu periodu, lai iegūtu tiesības uz naudas maksājumu. Ja nav pierādījumu par pretējo, uzņēmums pieņem, ka ir ticis saņemts darbinieku sniegtais pakalpojums apmaiņā pret akciju vērtības paaugstināšanas tiesībām. Tādējādi uzņēmums tūlīt atzīst saņemtos pakalpojumus un saistības par tiem samaksāt. Ja akciju cenu paaugstināšanas tiesības netiek garantētas, kamēr darbinieki nav pabeiguši konkrētu nostrādāto periodu, uzņēmums atzīst saņemtos pakalpojumus un saistības par tiem samaksāt darbinieku pakalpojumu sniegšanas periodā.

33. Sākotnēji un katra pārskata perioda beigās saistības, līdz brīdim, kad tās tiek nokārtotas, novērtē akciju cenu paaugstināšanas tiesību patiesajā vērtībā, izmantojot iespējas līgumu vērtēšanas modeli, ņemot vērā nosacījumus, uz kuriem akciju cenu paaugstināšanas tiesības tika piešķirtas, un līdz šim veikto darbinieku darbu saskaņā ar 33.A–33.D punktu. Uzņēmums drīkst pārveidot nosacījumus, uz kuriem tiek piešķirts uz akcijām balstīts naudas maksājums. Norādes par tādām izmaiņām uz akcijām balstītu maksājumu darījumos, kas maina to klasifikāciju no naudas darījumiem uz pašu kapitāla darījumiem, ir sniegtas B papildinājuma B44.A–B44.C punktā.

GARANTĒTO UN NEGARANTĒTO NOSACĪJUMU METODE

33.A Uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījums var būt atkarīgs no konkrētu garantēto nosacījumu izpildes. Iespējams, ka ir jābūt izpildītiem noteiktiem nosacījumiem attiecībā uz darbības rezultātiem, piemēram, uzņēmums sasniedz konkrētu peļņas pieaugumu vai uzņēmuma akciju cenas konkrētu pieaugumu. Kad novērtēšanas datumā aplēš uz akcijām balstīta naudas maksājuma patieso vērtību, neņem vērā garantētos nosacījumus, kas nav tirgus apstākļi. Tā vietā, koriģējot no darījuma izrietošu saistību novērtējumā iekļautu maksājumu skaitu, ņem vērā garantētos nosacījumus, kas nav tirgus apstākļi.

33.B Lai piemērotu 33.A punkta prasības, uzņēmums atzīst garantēšanas periodā saņemto preču vai pakalpojumu summu. Minētās summas pamatā ir labākā pieejamā aplēse par to maksājumu skaitu, kurus paredzēts garantēt. Ja nepieciešams, uzņēmums šo aplēsi pārskata, ja turpmākā informācija norāda, ka to maksājumu skaits, kurus paredzēts garantēt, atšķiras no iepriekšējām aplēsēm. Garantēšanas datumā uzņēmums aplēsi pārskata, lai vienādotu to maksājumu skaitu, kas visbeidzot tiek garantēti.

33.C Kad nosaka garantēto, uz akcijām balstīto naudas maksājumu patieso vērtību un no jauna novērtē patieso vērtību katra pārskata perioda beigās un norēķina datumā, ņem vērā tirgus apstākļus, piemēram, mērķa akciju cenu, kas nosaka garantēšanu (vai izmantojamību), kā arī negarantētos nosacījumus.

33.D 30.–33.C punkta piemērošanas rezultātā kumulatīvā summa, kas visbeidzot atzīta attiecībā uz saņemtajām precēm vai pakalpojumiem kā atlīdzība par uz akcijām balstītu naudas maksājumu, ir vienāda ar samaksātās naudas summu.

UZ AKCIJĀM BALSTĪTU MAKSĀJUMU DARĪJUMI AR NETO NORĒĶINA IEZĪMI ATTIECĪBĀ UZ IETURĒTĀM NODOKĻU SAISTĪBĀM

33.E Nodokļu likumos vai noteikumos uzņēmumam var būt noteikts pienākums ieturēt summu attiecībā uz darba ņēmēja nodokļu saistībām, kas ir saistītas ar uz akcijām balstītu maksājumu, un darba ņēmēja vārdā šo summu, parasti naudā, pārskaitīt nodokļu iestādei. Lai izpildītu šo pienākumu, uz akcijām balstītu maksājumu vienošanās noteikumi var atļaut vai pieprasīt uzņēmumam pašu kapitāla instrumentu skaitu, kas ir vienāds ar darba ņēmēja nodokļu saistību monetāro vērtību, ieturēt no kopējā pašu kapitāla instrumentu skaita, kurš citādi būtu bijis darba ņēmējam izsniegts, izpildot (vai garantējot) uz akcijām balstītu maksājumu (t. i., vienošanās par uz akcijām balstītu maksājumu ietver "neto norēķinu iezīmi").

33.F Izņēmums no 34. punkta prasībām ir 33.E punktā aprakstītais darījums, ko kopumā klasificē kā uz akcijām balstītu pašu kapitāla maksājumu darījumu, ja tas tā būtu klasificēts neto norēķinu iezīmes neesamības gadījumā.

33.G Uzņēmums piemēro šā standarta 29. punktu, lai uzskaitītu akciju ieturēšanu, kas veikta nolūkā finansēt maksājumu nodokļu iestādei saistībā ar darba ņēmēja nodokļu saistībām, kuras saistītas ar uz akcijām balstītiem maksājumiem. Tādēļ veikto maksājumu uzskaita kā atskaitījumu no pašu kapitāla ieturēto akciju apmērā, izņemot, ciktāl maksājums pārsniedz patieso vērtību ieturēto kapitāla instrumentu neto norēķinu dienā.

33.H 33.F punktā minēto izņēmumu nepiemēro:

a) tādam vienošanās dokumentam par uz akcijām balstītu maksājumu ar neto norēķinu iezīmi, saistībā ar kuru uzņēmumam nav nodokļu likumos vai noteikumos noteikta pienākuma ieturēt summu attiecībā uz darba ņēmēja nodokļu saistībām, kuras saistītas ar šo uz akcijām balstīto maksājumu; vai

b) pašu kapitāla instrumentiem, ko uzņēmums ietur, pārsniedzot darba ņēmēja nodokļu saistības, kuras saistītas ar uz akcijām balstītu maksājumu (t. i., uzņēmums ir ieturējis akciju summu, kas pārsniedz darba ņēmēja nodokļu saistību monetāro vērtību). Šādas ieturētās akcijas, kas pārsniedz darba ņēmēja nodokļu saistības, uzskaita kā uz akcijām balstītu naudas maksājumu, ja minētā summa darba ņēmējam tiek maksāta naudā (vai citos aktīvos).

34. Tādu uz akcijām balstītu maksājumu darījumu gadījumā, kuros vienošanās noteikumos paredzēts, ka uzņēmums vai darījuma partneris izvēlas, vai uzņēmums norēķinās par konkrēto darījumu naudā (vai citos aktīvos) vai izsniedzot pašu kapitāla instrumentus, uzņēmums uzskaita darījumu vai šā darījuma sastāvdaļas kā uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumu, ja (un ciktāl) uzņēmumam ir radušās saistības, par kurām jānorēķinās naudā vai ar citiem aktīviem, vai kā uz akcijām balstītu pašu kapitāla maksājumu darījumu, ja (un ciktāl) šādas saistības nav radušās.

INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA

…

52. Ja pieprasītā informācija, kas jāatklāj šajā standartā, neatbilst 44., 46. un 50. punkta principiem, uzņēmums atklāj tādu papildu informāciju, kas ir nepieciešama, lai tiem atbilstu. Piemēram, ja uzņēmums kādu uz akcijām balstītu maksājumu darījumu ir klasificējis kā pašu kapitāla darījumu saskaņā ar 33.F punktu, uzņēmums atklāj aplēsi par summu, ko tas plāno pārskaitīt nodokļu iestādei, lai nokārtotu darba ņēmēja nodokļu saistības, ja tas ir vajadzīgs, lai informētu lietotājus par nākotnes naudas plūsmu ietekmi, kas saistīta ar vienošanos par uz akcijām balstītu maksājumu.

PĀREJAS NOTEIKUMI

…

59.A Uzņēmums 30.–31. punkta, 33.–33.H punkta un B44.A–B44.C punkta grozījumus piemēro, kā izklāstīts turpmāk. Informāciju par iepriekšējiem periodiem neatkārto.

a) B44.A–B44.C punkta grozījumus piemēro tikai izmaiņām, kas notiek datumā, kad uzņēmums pirmoreiz piemēro minētos grozījumus, vai pēc šā datuma.

b) 30.–31. punkta un 33.–33.D punkta grozījumus piemēro uz akcijām balstītu maksājumu darījumiem, kas nav piešķirti datumā, kad uzņēmums pirmo reizi piemēro grozījumus, un uz akcijām balstītu maksājumu darījumiem, kuru piešķiršanas datums ir dienā, kad uzņēmums pirmoreiz piemēro minētos grozījumus, vai pēc tam. Tādu uz akcijām balstītu maksājumu darījumu gadījumā, kas piešķirti pirms dienas, kad uzņēmums pirmo reizi piemēro grozījumus, uzņēmums pārvērtē saistības minētajā dienā un atzīst pārvērtēšanas ietekmi pārskata perioda, kurā grozījumi ir piemēroti pirmoreiz, nesadalītās peļņas sākumatlikumā (vai attiecīgā gadījumā – citā pašu kapitāla postenī).

c) 33.E–33.H punkta un 52. punkta grozījumus piemēro uz akcijām balstītu maksājumu darījumiem, kas nav garantēti (vai ir garantēti, bet nav izmantoti), datumā, kad uzņēmums pirmo reizi piemēro grozījumus, un uz akcijām balstītu maksājumu darījumiem, kuru piešķiršanas datums ir dienā, kad uzņēmums pirmoreiz piemēro minētos grozījumus, vai pēc tam. Attiecībā uz negarantētiem (vai garantētiem, bet neizmantotiem) uz akcijām balstītu maksājumu darījumiem (vai to komponentiem), kas iepriekš tika klasificēti kā uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumi, bet tagad saskaņā ar grozījumiem tiek klasificēti kā pašu kapitāla darījumi, uzņēmums uz akcijām balstītu maksājumu darījuma vērtību pārklasificē par pašu kapitālu dienā, kad tas pirmo reizi piemēro grozījumus.

59.B Neatkarīgi no 59.A punkta prasībām, ievērojot pārejas noteikumus, kas minēti šā standarta 53.–59. punktā, uzņēmums 63.D punktā minētos grozījumus saskaņā ar 8. SGS *Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas* var piemērot retrospektīvi tikai tad, ja tas ir iespējams, neņemot vērā iepriekš notikušo. Ja uzņēmums izvēlas retrospektīvu piemērošanu, tas jādara attiecībā uz visiem grozījumiem, kas ieviesti ar grozījumiem "*Uz akcijām balstītu maksājumu darījumu klasifikācija un novērtēšana*" (2. SFPS grozījumi).

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

…

63. Uzņēmums, ievērojot pārejas noteikumus, kas iekļauti 53.–59. punktā saskaņā ar 8. SGS, retrospektīvi piemēro turpmāk norādītos grozījumus, kas veikti ar 2009. gada jūnijā izdoto "*Grupu uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumi*" gada pārskata periodiem, kuri sākas 2010. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma:

a) …

…

63.D Ar grozījumiem "*Uz akcijām balstītu maksājumu darījumu klasifikācija un novērtēšana*" (2. SFPS grozījumi), kas izdoti 2016. gada jūnijā, grozīts 19. punkts, 30.–31. punkts, 33., 52. un 63. punkts un pievienots 33.A–33.H punkts, 59.A–59.B punkts, 63.D punkts un B44.A–B44.C punkts un to attiecīgie virsraksti. Uzņēmums piemēro šos grozījumus gada pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ir atļauta agrāka piemērošana. Ja uzņēmums piemēro šos grozījumus agrākam periodam, šis fakts ir jānorāda.

B papildinājumā pievieno B44.A–B44.C punktu un to saistīto virsrakstu.

Uzskaite tādām izmaiņām uz akcijām balstītu maksājumu darījumos, kas maina to klasifikāciju no naudas darījumiem uz pašu kapitāla darījumiem

B44.A Ja uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījuma noteikumos tiek veiktas izmaiņas, kuru rezultātā darījums kļūst par uz akcijām balstītu pašu kapitāla maksājumu darījumu, tad to no izmaiņu dienas uzskaita kā uz akcijām balstītu pašu kapitāla maksājuma darījumu. Konkrēti:

a) uz akcijām balstītu pašu kapitāla maksājumu darījumus novērtē, atsaucoties uz izmaiņu datumā piešķirto pašu kapitāla instrumentu patieso vērtību. Uz akcijām balstītu pašu kapitāla maksājumu darījumu izmaiņu datumā atzīst pašu kapitālā tiktāl, ciktāl preces vai pakalpojumi ir saņemti;

b) uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumu saistības pārtrauc atzīt minētajā datumā;

c) starpību starp saistību uzskaites vērtību, kuru atzīšana pārtraukta, un pašu kapitāla summu, kas atzīts izmaiņu datumā, nekavējoties atzīst peļņā vai zaudējumos.

B44.B Ja izmaiņu rezultātā garantēšanas periods tiek pagarināts vai saīsināts, B44.A punktā minēto prasību piemērošana atspoguļo garantēšanas perioda izmaiņas. Prasības, kas minētas B44.A punktā, piemēro pat tad, ja izmaiņas notiek pēc garantēšanas perioda.

B44.C Uz akcijām balstītu naudas maksājumu darījumus var anulēt vai par tiem norēķināties (izņemot darījumu, kas atcelts ar atsavināšanu, kad garantētie nosacījumi nav izpildīti). Ja pašu kapitāla instrumenti tiek piešķirti un piešķiršanas datumā uzņēmums tos identificē kā anulētā, uz akcijām balstītā naudas maksājuma aizstājējus, uzņēmums piemēro B44.A un B44.B punktu.